

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ І РОЗВИТКУ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ В СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ. УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

У статті проаналізований сучасний стан військової освіти в США. Визначена структура військової освіти, основні джерела підготовки та комплектування офіцерського корпусу для заміщення вакантних посад. Наведений загальний алгоритм підготовки офіцерських кадрів для Сухопутних військ США. Деталізовані основні напрямки підготовки офіцерських кадрів тактичної, оперативно-тактичної та оперативно-стратегічної ланок управління. Розписаний порядок та строки підвищення кваліфікації та перепідготовки офіцерських кадрів. Розглядаються деякі проблемні питання реформування системи вищої військової освіти в Сполучених штатах Америки та можливість її системного впровадження в процес підготовки фахівців Збройних Сил, інших військових формувань України, у тому числі, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу.

Ключові слова: вища військова освіта, вищі військові навчальні заклади, системи перепідготовки й підвищення кваліфікації, реформа військової освіти.

Вступ та постановка проблеми. Військова освіта багатьох країн світу, як і світова культура, має свої духовні та матеріальні цінності, що відображають історичний рівень розвитку суспільства й людини в процесі її діяльності. Для американців завжди було дуже важливо примусити систему "працювати" і це особливо стосується сфери освіти. Перед ними завжди стоїть важливе питання: "Яку роль в світі повинна відігравати Америка як найстаріша конституційна демократія, найбільша економічна держава і перша в світі ядерна держава?".

Основними відправними точками становлення системи підготовки військових фахівців США можна вважати: американо-іспанську війну, коли був зроблений висновок про відсутність належної взаємодії між сухопутними та повітряними силами; початок військової кризи в Європі 1937 р., що змусило кардинально переробити навчальні плани і програми підготовки офіцерів, пов'язані з впровадженням у навчально-виховний процес тематики військово-морських і повітряно-десантних операцій; друга світова війна (1939-1945) – період завершення створення системи підготовки офіцерів ЗС США; етап «холодної війни» (1976-1986) – проведена реформа системи навчання та виховання офіцерів ЗС США, яка принципово не змінилася до сьогодні.

В сучасних умовах перед як провідними країнами світу, так й тими, що розвиваються, постають все нові вимоги до підготовки військових фахівців з урахуванням тих війн та військових конфліктів, які відбуваються у світі. Однією з останніх, упродовж кількох років, політики озвучують тему про нові світові війни: війну з тероризмом, гібридні, асиметричні, енергетичні, інформаційні, локальні тощо війни. В них використовуються нові прийоми та способи боротьби, апробуються зразки мінно-вибухових пристроїв, тактика мінної боротьби, «обкатуються» нові зразки озброєння та техніки тощо. Роль сучасного військового очевидна, отже вона залежить, у першу чергу, від його професіоналізму. Сучасний підхід до підготовки військових фахівців диктує передумови для створення чітко вираженої поетапної підготовки, яка дозволить протягом усієї служби підвищувати свій професійний фах [1,2].

Мета статті полягає у вивченні, аналізі та впровадженні кращих здобутків у системі професійної підготовки США. Автор статті намагатиметься узагальнити та проаналізувати деякі процеси, які відбуваються під час підготовки військових фахівців з огляду тих перетворень, які є у світі, визначити краще в системі підготовки іноземних військових фахівців й визначити ефективність впровадження процесу навчання для військовослужбовців та цивільної молоді України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У багатьох вітчизняних та закордонних фахових виданнях наводяться етапи отримання вищої військової освіти, визначається необхідність безперервності професійної освіти, спільність і розбіжності фахової підготовки

військових у США, Європейському Союзі. Крім того, в [1-7] визначаються сучасні системи вищої освіти й частково надаються порівняння з огляду на інтереси України, стан і тенденції розвитку освітніх систем зарубіжних країн.

Враховуючи різноманітність систем військової освіти цих країн, нам необхідно обрати оптимальну, визначити ключові категорії, від яких буде залежати процес підготовки військових фахівців, особливо тактичної ланки. Питання розглядається на всіх рівнях державного та військового управління. Генеральним штабом, Департаментом військової освіти та науки МО України удосконалюється законодавча база (Наказ МОН та МО України №719/1279 від 14.12.15), здійснюється структурування як самих навчальних підрозділів, так і вносяться зміни в план-програми вивчення визначених дисциплін з врахуванням досвіду участі ЗС України в зоні проведення АТО (Затверджено НГШ ЗСУ 10.02.2016 р.). Необхідність переходу у навчанні за стандарти НАТО, впровадження новітніх прийомів та способів боротьби в «гібридній війні» з РФ, активна протидія інформаційній пропаганді не викликає сумніву. Матеріали [1-8,10,11] частково розкривають данні питання та прийняті автором статті за основу.

Виклад основного матеріалу. Структура військової освіти у США. Основними джерелами підготовки та комплектування офіцерського корпусу ЗС для заміщення первинних посад є: військові училища (академії); курси позавійськової підготовки резерву (ROTC – Reserve Officers Training Corps) при цивільних ВНЗ (університетах, інститутах, коледжах); школи родів військ (офіцерські кандидатські школи, курси підготовки офіцерів, удосконалення, перепідготовки); система заочного навчання; набір на навчання із числа ворент-офіцерів, сержантів, рядових; набір із числа цивільних спеціалістів (інженерів, наукових працівників, лікарів, юристів, священиків); набір із числа офіцерів національної гвардії, інших силових структур; набір із резерву [2,4].

Структуру підготовки офіцерського складу ЗС США відображено на рис.1.

Значна кількість джерел підготовки та комплектування офіцерського складу дає змогу оперативно, динамічно та з високою якістю забезпечувати ЗС США кваліфікованими військовими фахівцями. Щороку лише офіцерський корпус Сухопутних військ США поповнюють 10–11 тис. осіб.

Крім того, кожен із видів ЗС має доволі розгалужену й потужну систему перепідготовки та підвищення кваліфікації офіцерського складу (післядипломна освіта). У Сухопутних військах це – армійський командно-штабний коледж (основне та заочне відділення, підготовка офіцерів резерву, відділення перепідготовки командирів, офіцерів штабів, підготовчі курси офіцерів армій інших країн); армійський військовий коледж (штабний коледж, національний військовий коледж, військово-промисловий коледж, військові навчальні заклади армій країн НАТО); національний інститут стратегічних досліджень; інститут комп'ютерних досліджень; університет національної оборони (вищий інститут оборони, штабний й коледж, індустріальний коледж, національний військовий коледж) [4,7].

Подібні системи перепідготовки й підвищення кваліфікації офіцерського складу мають також інші види ЗС США.

Підготовка офіцерських кадрів тактичної ланки [2,3,7,8]. Три основні військові училища США готують офіцерів: у Вест-Пойнті (штат Нью-Йорк) – для Сухопутних військ, у Колорадо-Спрінгсі (штат Колорадо) – для Військово-повітряних сил (ВПС), в Аннаполісі (штат Мериленд) – для Військово-морських сил (ВМС) (через високий рівень підготовки їх частіше називають академіями). До училищ приймають юнаків і дівчат від 17 до 22 років – громадян США із середньою освітою. Обов'язковою умовою для вступу є наявність рекомендації президента, віце-президента, члена конгресу або губернатора штату. Частина місць резервують для дітей кадрових військовослужбовців та кавалерів вищої нагороди США – "Медалі Перемоги".

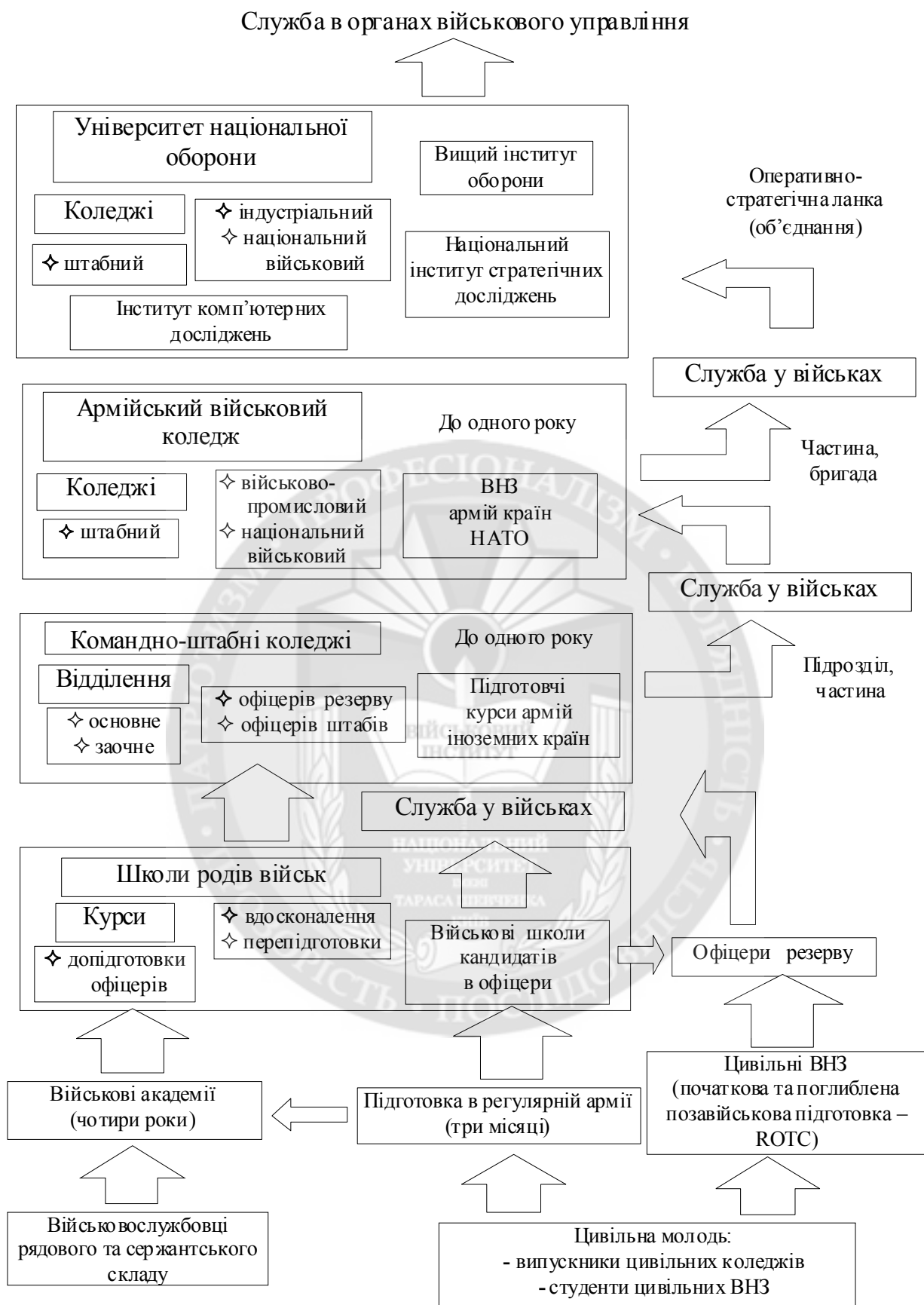

Рис. 1. Структура підготовки офіцерського складу ЗС США [1,8]

До училища можуть вступити також рядові, сержанти й ті, що закінчили курси ROTC. Училище у Вест-Пойнті засновано у 1802 році [9]. Про суворість професійного відбору та напруженість підготовки красномовно свідчить те, що приймають до нього 1500 осіб, а через

чотири роки випускають лише 1000. Насичена навчальна програма включає загальноосвітню та професійну підготовку.

Загальноосвітня підготовка передбачає вивчення обчислювальної техніки, програмування, математики, фізики, інженерно-технічних дисциплін, хімії, географії, астрономії, топографії, креслення, англійської мови та літератури, країнознавства, однієї з іноземних мов, цивільного та військового законодавства, сучасної історії (у тому числі військової), політекономії, філософії, міжнародного права, державного устрою та управління, міжнародних відносин, військової педагогіки та психології. Найбільшу кількість годин відведено на вивчення математики (627) та іноземної мови (429).

До основного курсу, що нараховує 31 навчальну дисципліну, кадетам додатково, на вибір, пропонується ще 30 напрямів навчання і 19 спеціалізацій. Професійне навчання кадетів складається з початкової (300 год.) і подальшої військової підготовки (перший курс – 45 год., другий – 245, третій – 773 і четвертий курс – 825 год.).

У процесі початкової військової підготовки майбутні офіцери проходять індивідуальну підготовку, вчаться діяти у складі підрозділу, вивчають настанови, інструкції і статuti, оволодівають стрілецькою зброєю, займаються фізичною та стройовою підготовкою. Після першого курсу вони від'їжджають до навчальних центрів, де знайомляться зі зразками сучасної бронетанкової, інженерної та іншої техніки, стрілецького та артилерійського озброєння, із засобами зв'язку. Там же курсанти вчаться вести бій у складі піхотних, мотопіхотних, танкових та інших підрозділів. Після другого курсу кадетам надається вибір: вони можуть опанувати техніку пілотування вертольотів або засоби бойового використання парашутно-десантних і "рейнджерських" підрозділів. Безпосередньо після цього починається місячне стажування в ролі командирів взводів. По завершенні третього року навчання курсантів відправляють в ознайомчу поїздку по військових гарнізонах, а потім вони беруть участь у триденному військовому навчанні. Здобувши в училищі середню військову та вищу цивільну освіту, випускник повинен прослужити в регулярних військах не менш як п'ять років. Йому присвоюються науковий ступінь бакалавра наук і початкове військове звання "другий лейтенант".

Високий рівень особистої підготовки дає змогу випускникам училища обіймати після певного терміну служби і підвищення кваліфікації відповідальні посади в армії США або у військових структурах НАТО. Майже 90% випускників, які залишаються на службі в армії, поєднують її з навчанням в аспірантурі за державний кошт. Основні терміни вислуги на посадах офіцерського складу США наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Основні терміни вислуги на посадах офіцерського складу ЗС США

СВ, ВПС, Корпус морської піхоти	Термін вислуги, рік	ВМС	Термін вислуги, рік
Другий лейтенант	3	Енсайн (мічман)	3
Перший лейтенант	4	Молодший лейтенант	3
Капітан	7	Лейтенант	6
Майор	7	Лейтенант-командер	6
Підполковник	4	Командер	7
Полковник	5	Кептен	5
Бригадний генерал і вище	–	Комодор і вище	–

Система присвоєння чергових офіцерських звань у ЗС США стимулює офіцерів до підвищення рівня професійної майстерності та особистої бойової підготовки. В основі її лежать конкурсні іспити "на чин" або на заміщення вищої посади. Офіцерів, які відслужили встановлений для їхньої посади термін і претендують на підвищення, включають до списків кандидатів, а потім вони змагаються за право зайняти вакансію.

У військових училищах для ЗС США готують 10–15% усіх офіцерських кадрів, основну ж частину офіцерів-професіоналів – на курсах ROTC.

Підготовка офіцерських кадрів оперативно-тактичної ланки. Підвищення кваліфікації та перепідготовка офіцерських кадрів [1-4,8]. Офіцер, який закінчив військове училище або курси ROTC або кандидатську школу й отримав базову професійну освіту, продовжує вдосконалювати свою особисту професійну підготовку. Для цього в армії США існують командирські заняття. На них офіцери вдосконалюють професійні навички з управління підрозділами в бою. Через певний час вони проходять тестування різного рівня складності, що вимагає від військовослужбовців постійного тренування як розуму, так і тіла. Однією з важливих форм занять з бойової підготовки стало тестування (якщо його результати свідчать, що в підготовці військовослужбовця є серйозні недоліки, його кар'єра – під загрозою; військовослужбовця, який тричі не пройшов тестування, звільняють із ЗС, і його професійна кар'єра на цьому закінчується). Крім того, на командирські заняття виносяться питання внутрішньої та зовнішньої політики США, розглядаються різні ситуації в "гарячих" точках планети.

Школа інформації ЗС США готує офіцерів-фахівців зі зв'язків з громадськістю, журналістів для військової преси, радіо і телебачення. Організаційно вона складається з трьох факультетів: зв'язків із громадськістю; прикладної журналістики; радіо і телебачення. Кожен із них включає три навчальні курси. Головним факультетом вважають перший. Саме його випускники поповнюють апарат помічника міністра оборони США зі зв'язків із громадськістю. На ньому функціонують курси з підготовки молодших офіцерів, підвищення професійних знань старших офіцерів, навчання офіцерів резерву. На другому факультеті діють курси журналістики та фотожурналістики. Третій готує фахівців для роботи на радіо і телебаченні, а також в апараті служби зв'язків із громадськістю. Термін спеціалізації чи перепідготовки тут триває від дев'яти до 18 тижнів. Крім того, до шкіл родів військ направляють і молодших офіцерів, які прослужили в регулярних частинах шість-вісім років. Їх готують для подальшого проходження служби на командних та штабних посадах батальйонної ланки (термін навчання – 12–38 тижнів) [4].

Особливістю американських шкіл родів військ є те, що в них спільно навчаються американські та іноземні офіцери. У кожній школі навчальні групи складаються з 15-18 осіб, три-п'ять із них – іноземці. Частково заняття ведуть самі слухачі, у тому числі – і з інших армій світу, отже відбувається обмін військовим досвідом.

Центр підвищення кваліфікації ім. І. Ікера здійснює підготовку за 62 навчальними програмами офіцерів, сержантів національної гвардії і резерву та інших видів ЗС США, а також інших країн. Зі стін цього закладу, де навчається понад 5 тис. осіб, виходять фахівці юридичних, фінансових, кадрових та інших служб [4,8].

Технологічний інститут ВПС є основним навчальним закладом, де готують офіцерів з інженерно-технічних, медичних та будівельних спеціальностей. В інженерній школі інституту навчаються офіцери – фахівці в галузі авіаційної та космічної техніки, електрообладнання, системного аналізу та пошуку, прикладної фізики, систем озброєння. Тривалість навчання – до двох років. По закінченні його випускники одержують вчений ступінь магістра, а в окремих випадках – доктора філософії.

Школа підготовки спеціалістів тилового забезпечення призначена для підвищення кваліфікації офіцерів з обраних спеціальностей. Існує заочна форма навчання. Набір становить близько 5,5 тис. осіб.

Центр аерокосмічних доктрин, досліджень та навчання об'єднує низку підрозділів: аналізу, узагальнення та розробки нових напрямів розвитку у використанні ВПС, забезпечення навчального процесу в інших навчальних закладах авіаційного університету тощо. Генерали та адмірали ЗС США проводять заняття з теми: "Організація спільних бойових дій". Відбір слухачів на двотижневі курси дуже прискіпливий. Туди приймають тільки 18 осіб у званні "генерал-майор" та рівних йому [4,8].

У деяких ВВНЗ США кадри СВ, ВПС та ВМС готують разом. Наприклад, в армійському командно-штабному коледжі у Форт-Лівенворті (штат Канзас). Хоч він і називається армійським, тобто належить до СВ, у ньому підвищують кваліфікацію офіцери всіх видів ЗС. Усі вони мають звання "майор" чи "підполковник" і термін служби 10-15 років. Коледж готує командний склад для ланок "батальйон – полк – бригада", а також "штаб дивізії – штаб корпусу". Серед навчальних дисциплін – основи управління військами, тактика американських військ, організація протипартизанських і контрповстанських дій, організація і завдання ЗС країн СНД [3,6,8].

Підготовка офіцерських кадрів оперативно-стратегічної ланки [1-4,8]. Вищий командно-штабний склад ЗС США готують в армійському військовому коледжі у штаті Пенсільванія. З його стін виходять офіцери ланки "з'єднання – об'єднання – командування театру воєнних дій", а також генерали та офіцери для служби в центральних апаратах міністерств оборони та армії. Кандидатів на навчання затверджують у міністерствах видів ЗС. У коледжі офіцери вивчають зовнішню та внутрішню політику США, стратегію, основи військового планування та програмування, використання СВ при взаємодії з іншими видами ЗС та з військами союзників по НАТО.

В Університеті національної оборони (УНО) готують вищий командно-штабний склад видів ЗС, цивільних службовців для Пентагону та різних відомств військово-промислового комплексу. УНО розташований у Вашингтоні та Норфолку. В останньому працює штабний коледж університету, а в столиці США – національний військовий та військово-промисловий коледжі [9].

Штабний коледж УНО двічі на рік випускає офіцерів, підготовлених за п'ятимісячною програмою. За цей час його слухачі, представники всіх видів ЗС, здобувають знання з бойового застосування з'єднань та об'єднань, планування та проведення спільних операцій.

Національний військовий коледж УНО готує старший офіцерський та генеральський склад Міністерства оборони, комітету начальників штабів, штабів об'єднаних командувань ЗС США і НАТО. Туди приймають підполковників, полковників та генералів віком не більш 45 років з вислугою на офіцерських посадах 16-23 роки. У коледжі вивчають принципи і методи керівництва ЗС та економікою у воєнний час, питання координації діяльності військових і урядових органів, взаємодії військової та зовнішньої політики, міжнародні відносини, стратегію, військове планування та будівництво, основи використання національних і об'єднаних ЗС (НАТО).

У Військово-промисловому коледжі готують фахівців з планування військової економіки країни та організації військового підприємства, а також з матеріально-технічного забезпечення ЗС. Вони вивчають широке коло питань: державний устрій; політичне становище США і провідних зарубіжних країн; взаємозв'язок політичного, військового та економічного чинників; завдання Пентагону та інших державних органів з мобілізації економіки в разі війни; можливості національної економіки і чинники, що впливають на виконання підприємницьких програм на період мобілізації; питання розподілу й використання людських ресурсів у промисловості та ЗС [11]. Отже, військове керівництво США приділяє значну увагу якості підготовки кадрів для своїх ЗС. З цією метою виділяються значні кошти, і всі вони використовуються за прямим призначенням. Це дає очевидний ефект, що підтвердили, зокрема, результати бойових дій у Перській затоці, Афганістані, Іраку, Сирії та інших "гарячих" точках.

Висновки. У статті досліджено, що США мають **свою** систему військової освіти з етапами підготовки, ієрархічною структурою кар'єрного зросту, розгалуженою мережею навчальних закладів, але всіх їх об'єднує в єдине те, що вони створені за принципом гнучкої, багатоступеневої, безперервної військової освіти протягом усієї служби від підготовчих курсів до вищої освіти з отримання ступеня магістра. Дослідження системи підготовки військовослужбовців США показало, що їй притаманні деякі характерні національні особливості. Насамперед, професія американського офіцера не проста ремесло і мистецтво, яке потребує унікального таланту й який неможливо передати іншим, а це складне

інтелектуальне заняття з тривалою, всебічною самоосвітою. Функціонування систем навчання і виховання передбачає їх тісну взаємодію з системами права, історії, політики, економіки, соціології, психології та іншими.

Аналіз системи військової освіти США дає змогу використовувати досвід організації, вдосконалення професійної підготовки, який є ефективним для вирішення проблем реформування вітчизняної військової освіти загалом та може бути використаний в підготовці офіцерів як Сухопутних військ, так й інших видів ЗС України видових академій (інститутів). Головне завдання науково-педагогічних працівників факультету військової підготовки ВІКНУ – повний перехід на нову план-програму навчання з 2017 навчального року та завершення планування проведення навчального збору зі студентами після закінчення ними 1-го року навчання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Брижатиий Є.І. Порівняльний аналіз формування професійної готовності офіцерів в арміях провідних країн світу. Режим доступу: file:///D:/Downloads/Znpkhist_2015_5_6.pdf
2. Стрелецкий А.Н. Система подготовки офицерских кадров в США // Зарубежное военное обозрение. – 2006. – № 11. – С. 20–27. – № 12. – С. 16–21.
3. Гацко М.И. Профессиональная подготовка унтер-офицеров и сержантов в зарубежных армиях // Зарубежное военное обозрение. – 2009. – № 5. – С. 21–28.
4. Особливості вищої військової освіти в США. Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/articles/1285.html>
5. Телелим В.М., Приходько Ю.І. Підготовка військових фахівців у контексті сучасних форм і видів збройної боротьби // Збірник наукових праць ВІКНУ. – 2013. – № 42 – С. 198-211.
6. Телелим В.М., Приходько Ю.І. Військова освіта в системі обороноздатності держави: проблеми, світові та національні тенденції розвитку. Режим доступу: file:///D:/Downloads/vios_2015_2_3.pdf
7. Телелим В.М., Приходько Ю.І. Система військової освіти: протиріччя розвитку, напрямки та шляхи реформування // Наука і оборона. – 2012. – № 4 – С. 42–49.
8. Скворок І.М. Підготовка офіцерів запасу в зарубіжних країнах. Режим доступу: file:///D:/Downloads/vios_2013_1_26.pdf
9. United States Military Academy. Режим доступу: <http://www.westpoint.edu/Site Pages/Home.aspx>
10. Попов И. Университет национальной обороны Украины // Зарубежное военное обозрение. – 1998. – № 8. – С. 7–9. Режим доступу: http://pentagonus.ru/publ/universitet_nacionalnoj_oborony_ssha/19-1-0-1542
11. Брижатиий Є.І. Система поетапної військово-професійної підготовки офіцерських кадрів інженерних військ в США // Системи озброєння і військова техніка. – 2011. – № 1 (25). Режим доступу: file:///D:/Downloads/soivt_2011_1_50.pdf

REFERENCES:

1. E. Brizhata. Comparative analysis of formation of professional readiness of officers in the armies of foreign countries. Access: file:///D:/Downloads/Znpkhist_2015_5_6.pdf
2. A. Streletsky. System Preparation military officer personnel in the USA // Zarubezhnoe voennoe Review. - 2006. - # 11. - P. 20-27. - # 12. - P. 16-21.
3. M. Hatsko. Preparation Professyonalnaya noncommissioned officers and army serzhantov in zarubezhnyh // Zarubezhnoe voennoe Review. - 2009. - # 5. - P. 21-28.
4. Features of higher military education in the United States. Access: <http://www.osvita.org.ua/articles/1285.html>
5. V. Telemetry, Y. Prikhodko. Training of military specialists in the context of modern forms and types of armed struggle // Proceedings of the window. - 2013. – # 42 - P. 198-211.
6. V. Telemetry, Y. Prikhodko. Military education system defense capability: problems, global and national trends. Access: file:///D:/Downloads/vios_2015_2_3.pdf
7. V. Telemetry, Y. Prikhodko. The system of military education: contradictions of development trends and ways to reform // Science and Defence. - 2012. - # 4 - P. 42-49.
8. I. Skvorok. Training of reserve officers in foreign countries. Access: file:///D:/Downloads/vios_2013_1_26.pdf
9. United States Military Academy. Режим доступу: <http://www.westpoint.edu/Site Pages/Home.aspx>

10. I. Popov of the National University of Defense of Ukraine // Zarubezhnoe voennoe Review. - 1998. - # 8. - P. 7-9. Access: http://pentagonus.ru/publ/universitet_nacionalnoj

11. E. Brizhata. The system is phased military training officers in the US Corps of Engineers // weapons systems and military equipment. - 2011. - # 1 (25). Access: file: /// D: /Downloads/soivt_2011_1_50.pdf

Рецензент: к.військ.н., доц. Марченко О.М.

к.воен.н. Зайцев Д.В.

АНАЛИЗ СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ И РАЗВИТИЯ ВОЕННОГО ОБРАЗОВАНИЯ В СОЕДИНЕННЫХ ШТАТАХ АМЕРИКИ. УРОКИ ДЛЯ УКРАИНЫ

В статье проанализировано современное состояние военного образования в США. Определена его структура, основные источники подготовки и комплектования офицерского корпуса для замещения вакантных должностей. Приведен общий алгоритм подготовки офицерских кадров для Сухопутных войск США. Детализированы основные направления подготовки офицерских кадров тактического, оперативно-тактического и оперативно-стратегического уровней управления. Расписан порядок и сроки повышения квалификации и переподготовки офицерских кадров. Рассматриваются некоторые проблемные вопросы реформирования системы высшего военного образования в Соединенных штатах Америки и возможность ее системного внедрения в процесс подготовки специалистов Вооруженных Сил, других воинских формирований Украины, в том числе, обучающихся по программе подготовки офицеров запаса.

Ключевые слова: высшее военное образование, высшие военные учебные заведения, системы переподготовки и повышения квалификации, реформа военного образования.

Ph.D. Zaitsev D.V.

ANALYSIS OF CURRENT STATE AND DEVELOPMENT OF MILITARY EDUCATION IN THE UNITED STATES. LESSONS FOR UKRAINE.

The article analyzed the current state of military education in the United States. The structure of military education, the main sources of recruitment and training of the officer corps for the vacant posts. Some general algorithm for training officers for the US Army. Detailed basic directions of training officers of tactical, operational and tactical and operational and strategic levels of management. Painted procedure and terms of training and retraining of officers. We consider some issues of military reform of higher education in the United States and the possibility of introducing the system in the process of preparation of experts of the Armed Forces and other military formations of Ukraine, including those who study program for reserve officers.

Keywords: higher military education, higher military educational institutions, training systems and training, reform of military education.